

Dosarul nr. 2ra-1704/2021

Prima instanță: Judecătoria Chisinau, sediul Rîșcani (C.Guzun)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V.Sîrbu, D.Dulghieru, V.Buhnaci)

DECIZIE

08 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Maria Ghervas
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând recursurile declarate de Vasile Mamaliga, reprezentat de avocatul Olga Ciobanu, Serghei Moscovciuc, reprezentat de avocatul Kușnir Mariana, Octavian Sirețeanu și de Societatea Comercială „RDA-Grup” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „RDA Grup” Societate cu Răspundere Limitată, Serghei Moscovciuc, Vasile Mamaliga și Octavian Sirețeanu împotriva lui Denis Urechi cu privire la declararea nulității contractului, încasarea sumei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 4 iunie 2013, SC „RDA Grup” SRL, Serghei Moscovciuc, Vasile Mămăligă și Octavian Sirețeanu au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Denis Urechi cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, ulterior concretizate, au indicat că prin dispozițiile de eliberare a numerarului nr. 07715 din 24 aprilie 2013, nr. 12779 din 10 iulie 2013, nr. 01730 din 5 iulie 2013, nr. 16646 din 5 iulie 2013, nr. 02621 din 2 iulie 2013, nr. 09009 din 21 iunie 2013, nr. 04168 din 28 iunie 2013, nr. 15142 din 29 aprilie 2013, nr. 16360 din 31 mai 2013, nr. 14685 din 13 iunie 2013, nr. 11154 din 19 aprilie 2013, nr. 16821 din 15 iulie 2013 și nr. 07810 din 14 iunie 2013 de către pârât a fost primită din casa companiei SC „RDA Grup” SRL, suma de 523 300,21 de lei.

Au mai indicat că, la data de 15 iulie 2013, Denis Urechi a primit din casa întreprinderii suma de 492 692,21 de lei conform dispoziției de plată de casă nr. 10 fără a indica temeiul încasării.

Au menționat că, în perioada 19 aprilie 2013 – 15 iulie 2013, Denis Urechi, fiind directorul întreprinderii SC „RDA Grup” SRL a primit din casa și de pe contul întreprinderii suma de 1 015 992,21 de lei.

Au menționat că, necătând la angajamentele reieșite din obligațiile sale funcționale în calitate de administrator al SC „RDA Grup” SRL, Denis Urechi nu și-a onorat obligațiile și nu a restituit companiei sumele primite în termenul scadent la 29 aprilie 2013, iar perioada de întârziere constituie 29 aprilie 2013 - 1 septembrie 2013.

La data de 30 iunie 2012, Serghei Moscovciuc a acordat lui Denis Urechi în baza contractului de împrumut nr. 1 suma de 140000 de lei cu condiția restituirii după expirarea perioadei de un an.

La expirarea termenului pârâțul nu și-a onorat obligațiile asumate. Potrivit contractului încheiat, în caz de neachitare în termen a împrumutului se aplică o penalitate de 1% pentru fiecare zi de întârziere de la suma împrumutului. Astfel, termenul scadent de rambursare a împrumutului era 30 iunie 2013, iar până la momentul înaintării cererii de chemare în judecată au expirat deja 61 de zile, datoria pentru penalitate constituie 85400 de lei (140 000 de lei x 1% x 61 zile), iar în total datoria lui Denis Urechi față de Serghei Moscovciuc constituie 225 400 de lei.

La data de 25 februarie 2013, Vasile Mamaliga a acordat lui Denis Urechi în baza contractului de împrumut nr. 5 suma de 166 000 de lei cu condiția restituirii acesteia pe 26 iunie 2013.

Termenul scadent în baza contractului încheiat la 25 februarie 2013, a expirat, iar pârâțul nu și-a onorat obligațiile asumate. Potrivit contractului dat, termenul scadent de rambursare a împrumutului fiind 26 iunie 2013, penalitatea constituie 109560 de lei (166 000 de lei x 1% x 66 zile), iar în total datoria lui Denis Urechi față de Vasile Mamaliga constituie 275 560 de lei.

La data de 21 ianuarie 2013 Octavian Sirețeanu a acordat lui Denis Urechi, în baza recipiselor întocmite, suma de 34 000 de lei, 300 de dolari SUA și 1900 de euro cu condiția restituirii acesteia până la 15 februarie 2013. Termenul scadent a expirat, iar pârâțul nu și-a onorat obligațiile asumate.

În privința acestei datorii, penalitatea constituie suma de 69 900 de lei, dobânda de întârziere constituie suma de 6408 de lei (36 de lei x 178 de zile), iar în total datoria lui Denis Urechi față de Octavian Sirețeanu constituind suma de 76308 lei.

Și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 5, 166 CPC, art. 572, 602, 619 Cod civil.

Au solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Denis Urechi în beneficiul SC „RDA Grup” SRL a datoriei în sumă de 523 300,21 de lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 41 888 de lei, în beneficiul lui Serghei Moscovciuc a datoriei în sumă de 140 000 de lei și penalității în mărime de 85 400 de lei, în beneficiul lui Vasile Mamaliga a datoriei în mărime de 166 000 de lei și penalității în sumă de 109 560 de lei, în beneficiul lui Octavian Sirețeanu a datoriei în sumă de 69 900 de lei și dobânzii de întârziere în mărime de 6 408 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 august 2013 a Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău, a fost admisă acțiunea SC „RDA Grup” SRL, a lui Serghei Moscovciuc, Vasile Mamaliga și Octavian Sirețeanu cu privire la încasarea datoriei.

A fost încasată de la Denis Urechi în beneficiul SC „RDA Grup” SRL suma de 523 300, 21 de lei cu titlu de datorie și 41 888 de lei cu titlu de dobândă.

A fost încasată de la Denis Urechi în beneficiul lui Serghei Moscovciuc suma de 140000 de lei cu titlu de datorie și 85400 de lei cu titlu de penalități.

A fost încasată de la Denis Urechi în beneficiul lui Vasile Mamaliga suma de 166000 de lei cu titlu de datorie și 109560 de lei cu titlu de penalități.

A fost încasată de la Denis Urechi în beneficiul lui Octavian Sirețeanu suma de 69900 de lei cu titlu de datorie și 6408 de lei cu titlu de dobândă.

A fost înasată de la Denis Urechi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 23976 de lei.

A fost încasată de la Denis Urechi în beneficiul SC „RDA Grup” SRL, Serghei Moscovciuc, Vasile Mămăligă și Octavian Sirețeanu, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 171 368 de lei.

Prin decizia din 25 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Denis Urechi, împotriva hotărârii din 30 august 2013 a Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău, casată hotărârea, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în alt complet de judecată.

La 14 septembrie 2017, reprezentantul SC „RDA Grup” SRL, Natalia Gladcova Ursu a depus cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată, solicitând declararea nulă a contractului de ajutor financiar nr. 10/21.05 din 21 mai 2010 și încasarea de la Denis Urechi în beneficiul SC „RDA Grup” SRL a datoriei în sumă de 523300,21 de lei, a dobânzii de întârziere pentru perioada din 31 martie 2017 până la 14 septembrie 2017 în sumă de 41888 de lei, iar în total 565188,21 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 171368,43 de lei.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2017 a Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 30 noiembrie 2017, acțiunea a fost parțial admisă, fiind declarat nul contractul de ajutor financiar nr. 10/21.05 din 21 mai 2010 încheiat între SC „RDA Grup” SRL și Denis Urechi.

A fost încasată de la Denis Urechi în beneficiul SC „RDA Grup” SRL datoria în sumă de 523 300, 21 de lei.

A fost încasată de la Denis Urechi în beneficiul SC „RDA Grup” SRL dobânda de întârziere pentru perioada 31 martie 2017-14 septembrie 2017 în sumă de 41888 de lei.

A fost încasată de la Denis Urechi în beneficiul SC „RDA Grup” SRL cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în sumă de 10000 de lei.

A fost încasată de la Denis Urechi în beneficiul lui Serghei Moscovciuc datoria în sumă totală de 225 400 de lei.

A fost încasată de la Denis Urechi în beneficiul lui Vasile Mămăligă datoria în sumă totală de 275560 de lei.

A fost încasată de la Denis Urechi în beneficiul lui Octavian Sirețeanu datoria în sumă de 34000 de lei, 300 de dolari SUA și 1900 de euro, convertiți în lei moldovenești conform cursului oficial la data executării hotărârii.

A fost încasată de la Denis Urechi în beneficiul lui Octavian Sirețeanu dobânda de întârziere în sumă de 6408 de lei.

În rest pretențiile privind încasarea cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică au fost respinse, ca fiind neîntemeiate.

A fost încasată de la Denis Urechi în beneficiul statului taxa de stat neachitată de reclamant și la depunerea cererii în sumă de 25000 de lei.

Prin decizia din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Denis Urechi și menținută hotărârea din 30 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Prin decizia din 11 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Denis Urechi. S-a casat integral decizia din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Prin decizia din 07 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Denis Urechi, s-a casat hotărârea din 30 noiembrie 2017 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și s-a emis o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de SC „RDA Grup” SRL, Serghei Moscovciuc, Vasile Mamaliga și Octavian Sirețeanu împotriva lui Denis Urechi cu privire la declararea nulității contractului, încasarea sumei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel instanța de apel a invocat prevederile art.267 lit.a) CPC, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părților, de soluționare prealabilă a pricinii pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere.

În acest sens, potrivit art.167 alin. (1) lit.d) CPC, la cererea de chemare în judecată se anexează documentele care confirmă respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părților.

Instanța de apel a constatat că la depunerea în instanță a prezentei cereri de chemare în judecată, reclamantii și anume creditorii Moscovciuc Serghei, Mamaliga Vasile și Sirețeanu Octavian nu au ținut cont de procedura de soluționare prealabilă a litigiului, stabilită prin contractele obligaționale încheiate între părți, or, conform prevederilor pct. 6.1. ale contractelor de împrumut, respectarea procedurii prealabile la soluționarea eventualelor litigii, este obligatorie. Mai mult ca atât, pretențiile lui Serghei Moscovciuc și ale lui Vasile Mamaliga sunt cu termen de scadență la data de 20 august 2013, pe când cererea de chemare în judecată a fost înregistrată la 04 iunie 2013.

Suplimentar, nici cererea de concretizare depusă la 14 septembrie 2017 de Gladcova-Ursu Natalia în interesele reclamantilor SC „RDA Grup” SRL, Moscovciuc Serghei, Mamaliga Vasile și Sirețeanu Octavian (f.d. 225-227 vol. I), nu a fost depusă cu respectarea procedurii prealabile.

De asemenea, încălcarea procedurii la depunerea și primirea acțiunii în cauză, dar și a cererilor de concretizare, a fost confirmată, or, conform bonului de plată nr. 319 din 23 august 2013, anexat la materialele cauzei, taxa de stat în suma de 3000 lei a fost achitată de SRL ”Nexovin”, care nici nu este parte în proces, iar alte dispoziții de plată a taxei de stat din numele reclamantilor, lipsesc.

Concomitent, instanța de apel a menționat că potrivit art.60 alin.(2¹) CPC, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, reclamantul este în drept să modifice temeiul sau obiectul acțiunii. Exercitarea acestui drept după începutul dezbaterilor judiciare constituie o acțiune nouă, care poate fi depusă în instanță în ordine generală. În asemenea cazuri, continuă examinarea cererii depuse anterior ori se dispune încetarea procesului, dacă reclamantul renunță la acțiunea inițială. Instanța restituie părții, printr-o încheiere protocolară, cererea de modificare a temeiului sau obiectului acțiunii, precum și actele anexate.

Instanța de apel a relatat că, prima instanță a omis aspectul procedural și anume nerespectarea soluționării prealabile a pricinii pe cale extrajudiciară, în consecință nu a aplicat prevederile art. 267 lit.a) CPC, potrivit căruia instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părților, de soluționare prealabilă a pricinii pe cale extrajudiciară.

La 16 septembrie 2021 Vasile Mamalița, reprezentat de avocatul Olga Ciobanu a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că circumstanțele invocate de reclamant în cererea de chemare în judecată au fost constatate just și elucidate de instanța de fond, însă instanța de apel a dat o apreciere selectivă tuturor împrejurărilor de fapt și de drept, din care considerente decizia instanței de apel este neântemeiată.

Prin urmare, soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

A menționat că astfel au fost ignorate prevederile art.6, 13 CEDO, art.28,46 ale Constituției Republicii Moldova, art.432 alin.(1), alin.(2) lit.a), c) Cod de procedură civilă.

La 21 septembrie 2021 Serghei Moscovciuc, reprezentat de avocatul Kușnir Mariana a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat prevederile art. 432 alin.(2) lit.c) Cod de procedură civilă. La fel, instanța de apel eronat a aplicat art.265,art.267 Cod de procedură civilă.

S-a menționat că instanța de apel contrar art.373 Cod de procedură civilă nu s-a expus asupra înscrisurilor prezentate și nici asupra fondului cauzei.

La 24 septembrie 2021 Octavian Sirețeanu a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că datoria lui Denis Urechi față de Octavian Sirețeanu rezultă din recipise fără a fi încheiat vreun contract de împrumut. Astfel, instanța de apel eronat a constatat că Octavian Sirețeanu nu a ținut cont de procedura de soluționare a litigiului, în lipsa contractului de împrumut semnat de Denis Urechi, iar prevederile art.267 lit.a) CPC sunt inaplicabile la caz.

Prin urmare, instanța de apel a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată.

La 27 septembrie 2021 Societatea Comercială „RDA-Grup” Societate cu Răspundere Limitată a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a menționat că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și anume art.267 lit.a) Cod de procedură civilă și art.60 alin.(2¹) Cod de procedură civilă.

La 12 noiembrie 2021 Urechi Denis a depus referință solicitând respingerea recursurilor declarate de Vasile Mamaliga, reprezentat de avocatul Olga Ciobanu, Serghei Moscovciuc, reprezentat de avocatul Kușnir Mariana, Octavian Sirețeanu și de Societatea Comercială „RDA-Grup” Societate cu Răspundere Limitată ca fiind inadmisibile.

Prin încheierea din 17 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție recursurile declarate de Vasile Mamaliga, reprezentat de avocatul Olga Ciobanu, Serghei Moscovciuc, reprezentat de avocatul Kușnir Mariana, Octavian Sirețeanu și de Societatea Comercială „RDA-Grup” Societate cu Răspundere Limitată au fost considerat admisibile și au fost fixate spre examinare într-un complet de 5 judecători, în vederea examinării fondului recursurilor.

La 07 decembrie 2021 Urechi Denis a depus referință solicitând respingerea recursurilor declarate de Vasile Mamaliga, reprezentat de avocatul Olga Ciobanu, Serghei Moscovciuc, reprezentat de avocatul Kușnir Mariana, Octavian Sirețeanu și de Societatea Comercială „RDA-Grup” Societate cu Răspundere Limitată.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, netrimiteria cauzei spre rejudecare a doua oară a fost concepută de legiuitor ca o dispoziție edictată în favoarea părților, urmărindu-se soluționarea într-un termen rezonabil a cauzelor, însă, în speță, aplicarea acestei dispoziții este în defavoarea recurenților, aplicarea ei producându-le daune mult mai mari decât trimiterea spre rejudecare. O altă soluție decât trimiterea spre rejudecare ar echivala cu o validare și protejare a unor încălcări grave ale legii săvârșite în instanța de apel și implicit la o atingere severă adusă drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanțajudecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de

instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Art. 239 Cod de procedură civilă, statuează că hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În sensul art. 240 alin. (3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În conformitate cu art. 373 alin. (1), (2), (5) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În debut, Colegiul reține că înaintând acțiune împotriva lui Denis Urechi, SC „RDA Grup” SRL, Serghei Moscovciuc, Vasile Mămăligă și Octavian Sirețeanu au solicitat încasarea sumei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanță prin hotărârea din 30 noiembrie 2017 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău a admis parțial acțiunea.

Ulterior, prin decizia din 07 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Denis Urechi, s-a casat hotărârea din 30 noiembrie 2017 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și s-a emis o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de SC „RDA Grup” SRL, Serghei Moscovciuc, Vasile Mamaliga și Octavian Sirețeanu împotriva lui Denis Urechi cu privire la declararea nulității contractului, încasarea sumei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

Ca temei de adoptare a unei astfel de soluție, instanța de apel a reținut că creditorii Moscovciuc Serghei, Mamaliga Vasile și Sirețeanu Octavian nu au ținut cont de procedura de soluționare prealabilă a litigiului, stabilită prin contractele obligatoionale încheiate între părți, or, conform prevederilor pct. 6.1. ale contractelor de împrumut, respectarea procedurii prelabile la soluționarea eventualelor litigii, este obligatorie. Mai mult ca atât, pretențiile lui Serghei Moscovciuc și ale lui Vasile Mamaliga sunt cu termen de scadența la data de 20 august 2013, pe când cererea de chemare în judecată a fost înregistrată la 04 iunie 2013.

Suplimentar, nici cererea de concretizare depusă la 14 septembrie 2017 de Gladcova-Ursu Natalia în interesele reclamantilor SC „RDA Grup” SRL, Moscovciuc Serghei, Mamaliga Vasile și Sirețeanu Octavian (f.d. 225-227 vol. I), nu a fost depusă cu respectarea procedurii prelabile.

Instanța de recurs, analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că instanța de apel neîntemeiat a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată

depusă de SC „RDA Grup” SRL, Serghei Moscovciuc, Vasile Mamaliga și Octavian Sirețeanu pe motivul menționat.

Astfel, în conformitate cu art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a pricinii pe calea extrajudiciară, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de pricini sau de contractul părților.

Potrivit prevederilor art. 267 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părților, de soluționare prealabilă a pricinii pe cale extrajudiciară.

Totodată, luând în considerare circumstanțele speței și anume că instanța de judecată a acceptat spre examinare cererea de chemare în judecată și cu încălcarea normelor procedurale, că de la primirea cererii și până la scoaterea acesteia de pe rol au derulat 8 ani, anumite acțiuni procedurale și cel mai important, s-au scurs toate termenele legale stabilite pentru îndeplinirea procedurii prealabile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că în astfel de circumstanțe scoaterea cererii de pe rol va avea drept consecință o posibilă îngrijire a accesului liber la justiție pentru reclamanți.

Or, în speță, reclamanții riscă să fie lipsit de posibilitatea de a-și apăra drepturile și libertățile, deoarece aceștia inițial nu au avut parte de un „recurs efectiv” la etapa extrajudiciară, or cererea prealabilă oricum a rămas nesoluționată.

La caz s-a stabilit că, cererea de chemare în judecată depusă de SC „RDA Grup” SRL, Serghei Moscovciuc, Vasile Mamaliga și Octavian Sirețeanu a fost primită pe rol de către prima instanță, care examinând-o s-a expus asupra fondului acesteia. Mai mult ca atât, pârâțul Denis Urechi pe parcursul examinării cauzei nu a invocat nerespectarea procedurii extrajudiciare.

Respectiv, odată fiind judecată în fond acțiunea inițială, instanța de apel urma să verifice legalitatea actului judecătoresc fără a se expune referitor la procedura extrajudiciară, respectată sau nu de către reclamanți.

Mai mult ca atât, Colegiul civil menționează că instanța de apel eronat a interpretat prevederile art.167 alin.(1) lit.d) Cod de procedură civilă și anume că la cererea de chemare în judecată se anexează documentele care confirmă respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părților.

Or, datoria lui Urechi Denis față de Sirețeanu Octavian rezultă din recipise fără a fi încheiat vreun contract de împrumut, prin care să fi fost stabilit respectarea procedurii extrajudiciare.

Prin urmare, argumentul instanței de apel precum că creditorii Serghei Moscovciuc, Vasile Mamaliga și Octavian Sirețeanu nu au ținut cont de procedura de soluționare a litigiului, stabilită prin contractele obligaționale încheiate între părți, este neîntemeiat, astfel art.267 lit. a) Cod de procedură civilă a fost aplicat eronat.

În contextul circumstanțelor constatate, în raport cu normele enunțate, instanța de recurs constată lipsa temeiurilor ce ar duce la scoaterea cererii de pe rol în condițiile art. 267 lit. a) Cod de procedură civilă.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție atrage atenția, că potrivit jurisprudenței constante a dreptului

intern, care este în concordanță cu jurisprudența Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, instituirea prin lege a unei proceduri extrajudiciare nu este de natură să îngreuească liberul acces la justiție, neputând fi vorba nici despre o încălcare a dispozițiilor art. 20 din Constituție, întrucât nu este vorba despre o restrângere a dreptului de acces la justiție, ci această procedură extrajudiciară obligatorie reprezintă, în fapt, condiționarea exercițiului dreptului de a sesiza instanța de respectarea unei anumite proceduri și a unor termene procedurale.

Astfel, se conferă legiuitorului competența de a stabili condițiile și limitele exercitării drepturilor recunoscute persoanelor vătămate în drepturile sau interesele lor legitime.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că instanța de apel prin decizia din 07 iulie 2021, nu s-a expus asupra fondului cauzei, ci prin aplicarea eronată a art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă a constatat soluția primei instanțe ca neîntemeiată, casând actul judecătoresc cu emiterea unei hotărâri sub formă de încheiere prin care cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol.

În concluzie, instanța de apel nu a dat o calificare juridică corectă raportului litigios, și ca urmare greșit a determinat norma aplicabilă la caz.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a constatat soluția primei instanțe ca neîntemeiată, casând actul judecătoresc cu emiterea unei hotărâri sub formă de încheiere prin care cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol, nu a examinat apelul în fond și nu s-a expus asupra fondului cauzei, contrar prevederilor normelor procesual civile cât și a deciziei Curții Supreme de Justiție din 11 decembrie 2019 prin care cauza civilă a fost restituită la o nouă rejudecare.

Față de toate aceste considerente, se stabilește că concluzia instanței de apel cu privire la scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de SC „RDA Grup” SRL, Serghei Moscovciuc, Vasile Mamaliga și Octavian Sirețeanu este neîntemeiată, fiind cert că instanța de apel a interpretat și aplicat incorect dispozițiile legale incidente, prin ce a încălcat dreptul reclamantilor de acces la o instanță în contextul dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, dispozițiile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, impune ca o cauză să fie examinată în mod echitabil trebuie înțeleasă în sensul de a se asigura respectarea principiilor fundamentale ale oricărui proces și anume principiul contradictorialității și principiul dreptului la apărare, ambele asigurând egalitatea deplină a părților în proces.

Rejudecând cauza, instanța de apel urmează să judece în fond acțiunea în raport cu materialul probator, pentru a putea constata cu certitudine asupra circumstanțelor invocate atât de reclamanti, cât și de pârît.

Din considerentele menționate, pornind de la faptul că această eroare admisă la judecarea cauzei în instanța ierarhic inferioară nu poate fi corectată de instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile și a casa integral

decizia instanței de apel cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel, pentru a concluziona sub aspectul temeiniciei/ netemeiniciei acțiunii, urmează să verifice cerințele prin prisma argumentelor și probelor atât a părții reclamante, cât și a părții pârâte, rezultând din prevederile art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform cărora instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecință soluția adoptată să fie certă și coerentă. Caracterul peremptoriu al concluziei instanței de judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu circumstanțele cauzei, probele administrate și cercetate și normele de drept material aplicabile raportului litigios.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se admit recursurile declarate de Vasile Mamaliga, reprezentat de avocatul Olga Ciobanu, Serghei Moscovciuc, reprezentat de avocatul Kușnir Mariana, Octavian Sirețeanu și de Societatea Comercială „RDA-Grup” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează decizia din 07 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „RDA Grup” Societate cu Răspundere Limitată, Serghei Moscovciuc, Vasile Mamaliga și Octavian Sirețeanu împotriva lui Denis Urechi cu privire la declararea nulității contractului, încasarea sumei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Mariana Pitic

Maria Ghervas

Aliona Miron

Iurie Bejenaru